

ΣΤΙΣ ΆΛΛΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ:

- ΙΤΑΛΙΑ
- ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΒΑΛΤΧΑΪΜ
- 4ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ Π.Ε.Π.
- Η ΑΠΕΡΓΙΑ ΣΤΟ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟ
- ΣΟΣΙΑΛΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΔΕΚ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ

Την περασμένη εβδομάδα, οι άρχηγοί των κομμάτων έθεσαν, σε τηλεοπτικές συνεντεύξεις, τις θέσεις των οργανώσεων τους γύρω από το θέμα των προεδρικών εκλογών του έρχομένου μηνός, και μίλησαν για από Κυπριακό και τα προγράμματα τους. Σ' αυτές τις συνεντεύξεις μόνο η ΕΔΕΚ έθεσε μέσα στα σωστά αντικειμενικά πλαίσια τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν και τη μορφή του απελευθερωτικού μας αγώνα.

Το ΑΚΕΛ εξέφρασε την πλήρη υποστήριξη του στην υποψηφιότητα του κ. Κυπριανού και του προγράμματός του. Έθεσε επίσης και τα γνωστά του επιχειρήματα περί ενός εσωτερικού μετώπου για την διεξαγωγή του απελευθερωτικού αγώνα. Και μόνο μετά

της κοινωνίας. Οι θέσεις αυτές και η θεωρητική και τακτική αντίληψη πίσω από αυτές άγγουσαν τελείως την σύμβαση του απελευθερωτικού αγώνα με τον αγώνα ενάντια στον καπιταλισμό.

Ο κ. Κληρίδης στη συνέντευξη του, με μεγάλη προσοχή απέφυγε να εκφράσει οποιαδήποτε διαφωνία με την υποψηφιότητα του κ. Κυπριανού στις προσεχείς εκλογές. Έκρυψε επίσης και τη συνήθως ελπιόμενη του υποστήριξη προς «δυτικές» λύσεις του Κυπριακού, μιλώντας για την εξέυρεση βοήθειας και από τις σοσιαλιστικές χώρες. Ειδική σημασία έχει η πολύ λεπτή απειλή του, που έκανε προς τον κυπριακό λαό λέγοντας πως ένας από τους λόγους γιατί απέσυθε την υποψηφιότητά του στις προεδρικές εκλογές ήταν για να αποσυρθεί μία Διαγαγοποίηση — δηλαδή ευφύλιες αναταραχές.

Και το πρόγραμμα και οι θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος έχουν μεγάλη διαφορά από το πρόγραμμα που έθεσε ενώνον τον λαό η Ε.Δ.Ε.Κ. Δεν συνδέεται το οικονομικο-κοινωνικό πρόγραμμα με τις

ανάγκες του απελευθερωτικού αγώνα που υποστηρίζει το ΔΗ.ΚΟ. Από τη μία πλευρά δίνεται έμφαση στο ρόλο του ιδιωτικού κεφαλαίου και από την άλλη το πρόγραμμα πιστεύει στον αγώνα για εθνική επιβίωση και απελευθέρωση. Τα δύο αυτά είναι αντιφατικά διότι η κυπριακή οικονομική ολιγαρχία δεν είναι διατεθειμένη, και αυτό το έχει αποδείξει, να διεξάξει οριστικό αγώνα για την απελευθέρωση του τόπου. Αυτή η τάση θέλει μια σύντομη λύση που θα εξασφαλίσει τα δικαιώματα της οικονομικά συμφέροντα. Δεν θέλει αγώνες που θα έδιναν το δικαίωμα και τα μέσα στο λαό αυτού του τόπου να απελευθερωθεί όχι μόνο από τον Τούρκο, αλλά και από το ίδιο το οικονομικό τους σύστημα.

Η Κύπρος, είπε ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ, είναι μια μεταποικιοκρατική κατάσταση που ο διεθνής ιμπεριαλισμός ελέγχει μέσω πληρεξουσίων και της γόπιας οικονομικής ολιγαρχίας. Είναι μία χώρα κα-

τω από ημίκατοχή που πρέπει να διεξάξει ένα εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα που όχι μόνο θα διώξει τον εισβολέα και να ενώσει τις δυο κοινότητες της, αλλά και για να απελευθερωθεί τελείως από το κοινωνικο-οικονομικό σύστημα μέσω του οποίου την ελέγχει ο ιμπεριαλισμός. Ο εθνικοαπελευθερωτικός αγώνας της Κύπρου είναι κάτι ταυτόχρονο με τον αγώνα για οικονομικοκοινωνική αλλαγή. Τα δύο είναι αλληλένδετα. Δεν μπορεί να πετύχει ένας απελευθερωτικός αγώνας, εάν δλοοί πόροι της οικονομίας, έμφυγο και άφωγο ύλικό, δεν στρατευθούν προς το σκοπό αυτό. Για να στρατευθούν προς το σκοπό αυτό, μέτρα όπως την εθνικοποίηση των τραπεζών, των μεγάλων μονοπωλίων, των υδατινών πόρων, του εμπορίου είναι απαραίτητα. Πρέπει να γίνει άμεση θεωράκιση και μία πολιτοφυλακή κάτω από λαϊκό έλεγχο και εκτός επηρεασμού από οποιαδήποτε άλλη χώρα.

Μόνο το πρόγραμμα της

ΕΔΕΚ που βλέπει την Κύπρο σαν μέλος και θύμα του ιμπεριαλιστικού συμπλέγματος μπορεί να προσφέρει τις σωστές λύσεις και μέτρα για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα αυτός ο τόπος. Το πρόβλημα μας δεν είναι μόνο ο τουρκικός στρατός που κατέχει τη μισή Κύπρο. Είναι και η φτώχεια, η ανεργία, τα γαιμηλά εισοδήματα και οι ανισότητες στην κοινωνία που η τουρκική εισβολή χειροτέρεψε και έν μέρει δημιούργησε. μ' απόδ' οφείλονται βασικά στο οικονομικο-κοινωνικό σύστημα που υπάρχει.

Ο κ. Κυπριανού φαίνεται πως θ' άσυρνεϊ σαν πρόεδρος και μετά από τον Φεβρουάριο και πως δεν θα γίνουν εκλογές. Πρέπει όμως το πρόγραμμα και οι άρχηγοί να προβάλλονται: συνεχώς διότι είναι το μόνο που προβλέπει και θέτει τους κινδύνους στους οποίους βαδίζει η χώρα και ο λαός της σήμερα.

από την επιτυχία του αγώνα αυτού δικαιούνται τα κόμματα να ζητήσουν το ψήφο του λαού για το σχηματισμό μονοκομματικών κυβερνήσεων. Το ΑΚΕΛ άσπρε να νοηθεί ο κ. Παπαϊωάννου μόνο μετά από την απελευθέρωση της Κύπρου θ' προβεί σε ενέργειες που στόχο θα έχουν την κατάληψη της εξουσίας και τον σοσιαλιστικό μετασχηματισμό

ΠΡΟΕΔΡΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Ύστερα από τη δήλωση του κ. Κληρίδη ότι αποσύρει την υποψηφιότητά του για τις προεδρικές εκλογές για λόγους εθνικού συμφέροντος και την θέση του Σ.Κ. ΕΔΕΚ ότι δεν πρόκειται να διεκδικήσει την προεδρία τον Φεβράριο για τον λόγο ότι θεωρεί τις εκλογές κατά κάποιο τρόπο κατασκευασμένες και το αποτέλεσμα προδικασμένο, είναι πιά σύγυρο ότι ο κ. Κυπριανού θ' άνακηρυχτεί πρόεδρος στις 5 Φεβράριο χωρίς άνθυποψήφιο.

Αυτό βέβαια δεν σημαίνει με κανένα τρόπο πως έχει επιτευχθεί οποιαδήποτε «εθνική» ένότητα ή πως έγινε κατορθωτή οποιαδήποτε προγραμματική συμφωνία, παρά το γεγονός ότι ο κ. Κυπριανού και οι οργανώσεις του έχουν πίσω τους την ανεπιφύλακτη υποστήριξη του ΑΚΕΛ και των οργανώσεών του, και μία σειρά από τέσ δεξιές οργανώσεις ΠΕΚ, ΠΑΔΗΚ, ΠΕΑΜ κλπ., και παρό το γεγονός ότι ο κ. Κληρίδης στη συνέντευξή του, την προηγούμενη εβδομάδα, στην Κυπριακή τηλεόραση, δεν άφησε να φανεϊ ότι υπάρχουν οποιαδήποτε ουσιαστική προγραμματική διαφορά μεταξύ ΔΗ.ΣΥ. και ΔΗ.ΚΟ. (έκτος από το θέμα των βουλευτικών εκλογών, τα ύπόλοι-

πα ήταν διαφορές περισσότερο ύφους παρά ουσίας). Από την άλλη πλευρά, η υπό τον κ. Κληρίδη δεξιά άφωψε ανοικτές τις πόρτες μιας μελλοντικής αντιπολιτευτικής τοποθέτησης σαν προειδοποίηση προς τον κ. Κυπριανού ότι δεν θ' άγεγθει παρέκκλιση από το δεξί του πρόγραμμα και πράγματα που δείχνει την τακτική μορφή της «υποχώρησης» Κληρίδη.

Τά πιο σημαντικά γεγονότα που διαμόρφωσαν την Κυπριακή πολιτική κατάσταση όπως παρουσιάζεται σήμερα είναι οι πρόσφατες εκλογές στην Ελλάδα, η άπαγωγή του 'Αγιλλά» και το πρόγραμμα του Σ.Κ. ΕΔΕΚ. Η σημαντική άνοδος της άριστερας και ιδιαίτερα του ΠΑ-

ΣΟΚ, στις βουλευτικές εκλογές, άφαιρεσε από τον Καραμάλη τη δυνατότητα εύκολων πιέσεων και επιβολής τωμικής πάνω στο Κυπριακό. Αδτή η άδυναμία εκφράστηκε με τις συνθησιμένες εκκλήσεις για εθνική ένότητα και την τακτική υποχώρηση του Κληρίδη σε μία προσπάθεια ν' άποδεσμευτεί ο Κυπριανού από την έξαρση του από την άριστερά, χωρίς βέβαια ν' άποκλειστεί η άνευ δρων υποστήριξη της ν' άνα οποιουδήποτε δεξιά πρόγραμμα, και να γοησιοποιηθεί σαν μεταβατικό στάδιο στην προσπάθεια της Κυπριακής οικονομικής ολιγαρχίας για πλήρη πολιτική επιβολή.

Η άπαγωγή του 'Αγιλλά» και ο θόρυβος που δημιουργήθηκε γύρω άπ' αυτή, γοησιοποιήθηκαν σαν πρόσημα για τή μεταβολή της πολιτικής κατάστασης, αλλά και για να παρουσιαστεί ο κ. Κυπριανού σαν ένα είδος εθνικό ήρωα ή «γαρισιατικό ήρώ» που άπως δείχνουν τα πράγματα θα άποσυρθεί κλιμακωτά από την άρχηγία του ΔΗ.ΚΟ. και θα μετατραπεί σε «υπεροκιματικό» «πατέρα» του λαού. Κοντολογής γίνεται προσπάθεια επανάληψης του καινούριου Μωκάρους.

Το τρίτο στοιχείο που παίζει τεράστιο ρόλο στη διαμόρφωση της πολιτικής κατάστασης είναι το πρόγραμμα της ΕΔΕΚ. Παρό το γεγονός ότι το κόμμα άποφάσισε να μην κατέλθει στις εκλογές με δικό του ύποψήφιο, παραιτείται: το σημαντικό στοιχείο ότι δόθηκε στον λαό ένα πρόγραμμα θωραλέων πολιτικών και κοινωνικο-οικονομικών αλλαγών. (καθοριστικών για την περαιτέρω πορεία του αγώνα μας) το οποίο ο λαός δέχτηκε σε σημαντικό βαθμό με ικανοποίηση, και το οποίο διαφοροποιεί το Κόμμα από τα καθορισμένα πλαίσια της «εθνικής» ένότητας των άριστολογών και δίνει τη δυνατότητα μιας πραγματικής παλλαϊκής πορείας στους Κύπριους εργαζόμενους και γενικότερα τον λαό. Η διαβεβαίωση του δσα Λυσσαρίδη από την τηλεόραση ότι η ΕΔΕΚ είναι άποφασισμένη ν' άγωνιστεί για την άφαρμογή του προγράμματος και μέσα και έξω από την βουλή έσω και άν το άλλο κόμμα της άριστερας παραδίδεται άνευ δρων ν' άνα δεξιά πρόγραμμα και σε μία δεξιά πορεία, αλλάζει σε τεράστιο βαθμό τις έλπίδες και τις προσδοκίες της Κυπριακής δεξιάς και των πατριών της.

Όστόσο ο Φεβρουάριος του 78 μπορεί ν' άποτελέσει την άφειξη μιας νέας πορείας σημαντικών ύποχωρήσεων στο λεγόμενο εθνικό θέμα που θ' άνοίξει διάπλατα τις πόρτες για την πλήρη πολιτική κυριαρχία της άκρας άε. την όνομάσουμε δεξιάς, με τη συμμετοχή ενός μεγάλου κομματιού της άριστερας.

Γι' αυτό το λόγο το μεταβατικό πρόγραμμα του Σ.Κ. ΕΔΕΚ άποτελεί τη μοναδική ύπαλλακτική πορεία στην πάλη του λαού για απελευθέρωση και άπαλλαγή από την ιμπεριαλιστική έξαρση. Βοισκόμαστε σ' ένα σταυροδρόμι και δεν υπάρχουν παρά μόνο δυο δρόμοι μπροστά μας. ο δρόμος που προσφέρει η δεξιά και πάτουνές της με το πρόγραμμα και την γενικότερη πολιτική τους, και ο δρόμος που προσφέρει στις μάζες τη δυνατότητα ουσιαστικού αντιιμπεριαλιστικού απελευθερωτικού αγώνα.

Η πάλη για την άφαρμογή του προγράμματος της ΕΔΕΚ δεν είναι μόνο καθήκον των μελών της αλλά καθήκον όλων των τίμων αγωνιστών, των ένοραζομένων, των φτωγών άγροτών, των γαιμηλών μεσαιών στρωμάτων και της προσφυγιάς.

Η ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

Το αποτέλεσμα θα επηρεάσει ολόκληρο το Ευρωπαϊκό κίνημα

Η τελευταία κυβερνητική κρίση στην Ιταλία, ανάμεσα στο οικονομικό χάος και την εργατική αναταραχή, που τώρα και δυό χρόνια έντεινεται, φέρνει τη χώρα στο πιο κρίσιμο σημείο της μεταπολεμικής της ιστορίας. Το τί θα συμβεί στην Ιταλία τώρα, θα έχει και σοβαρές επιπτώσεις σε όλη την Ευρώπη.

Την περασμένη εβδομάδα, οι κομμουνιστές, που μαζί με τους Σοσιαλιστές και Ρεπουμπλικάνους διατηρούν στην άρχη την Χριστιανοδημοκρατική Κυβέρνηση του Αντρέotti, ζήτησαν την παραίτηση της Κυβέρνησης και τόν έμμεσο σχηματισμό κυβέρνησης «έκτακτης ανάγκης». Μέχρι τώρα οι ευρωκομμουνιστές δεν έχουν διεκδικήσει άμεση συμμετογή στην Κυβέρνηση, προ-

Ιταλία ή σε οποιαδήποτε δυτικοευρωπαϊκή χώρα (άπειλόντας έτσι και τους Γάλλους) Κομμουνιστών στην κυβέρνηση. Στην ουσία οι Άμερικάνοι απειλούν να κάνουν μέχρι και πραξικόπημα στην Ιταλία εάν χρειαστεί για να στρατηγούν την κίνηση της χώρας προς τα άριστερα. Και πράγματι, αυτή είναι μία πολύ σοβαρή πιθανότητα για την οποία η δεξιά στην Ιταλία μαζί με τους Άμερικάνους πρέπει να σκεδιάζει για να εφορμήσει σε περίπτωση που θα κινδυνεύει ή κατάσταση να φύγει από τα χέρια τους. Ένα γιλιανό πραξικόπημα στην Ιταλία δεν μπορεί να αποκλειστεί.

Τώρα, για ποιάς λόγους ζήτησαν οι ευρωκομμουνιστές τον σχηματισμό μιας νέας κυβέρνησης στην οποία να συμμετέχουν αυτοί και οι σύμμαχοί τους της ευρύτερης άριστερας; Τα επιχειρήματα τους έχουν ως εξής: «Η χώρα βρίσκεται σε μία φοβερή κατάσταση «νύχτα» όπως την περιγράφουν από την οποία βεβαίως πρέπει να βγει. Ο μόνος τρόπος για να βγει από αυτό το σκοτάδι είναι ο άμεσος σχηματισμός μιας κυβέρνησης που να μπορεί να πείσει τις ευρύτερες εργαζόμενες μάζες του λαού ότι επιδιόλλεται να αναληφθεί από όλους μια τεράστια προσπάθεια για αναμόρφωση του οικονομικο-κοινωνικού χαρακτήρα της χώρας. Και φυσικά μόνο μία κυβέρνηση στην οποία θα συμμετέχει και το Ιταλικό Κομμουνιστικό Κόμμα θα μπορούσε να πείσει τις μάζες. Αυτά είπαν οι ευρωκομμουνιστές στον κ. Αντρέotti. Δεν δέχτηκε και παραιτήθηκε η κυβέρνηση του.

Πώς η Ιταλία βρίσκεται σε ένα σκοτάδι μια «νύχτα» προ-

ΤΖΟΥΒΑΙΟ ΑΝΤΡΕΟΤΤΙ

λύ δύσκολα μπορεί κανείς να το άμφοσητήσει. Η ανεργία θα σπάσει σύντμα τα 2 εκατομμύρια. Ο πληθωρισμός είναι ο πιο ψηλός σε όλη την Ευρώπη. Στην ύπαιθρο ειδικά του Νότου η στύγεια και η ανεργία συγκρίνονται με καταστάσεις στις πιο υπανάπτυκτες χώρες. Στα πανεπιστήμια το πανεπιστημιακό εκπαιδευτικό και πολιτικό κατεστημένο επιμένει στο ίδιο αναρχιστικό σύστημα, με το αποτέλεσμα πως οι πλείστοι πτυχιούχοι δεν μπορούν να βρουν απασχόληση. Ο κυβερνητικός μηχανισμός και οι τοπικές διοικήσεις με τους γιλιάνους υπαλλήλους που χρόνια τώρα εξυπηρετούν το Χρι-

στιανοδημοκρατικό καθεστώς έχουν παύσει να λειτουργούν και επιδαρύνουν την οικονομία και τον τόπο. Η πολιτική τρανοκρατία που προέρχεται κυρίως από τη νεοφασιστική δεξιά βοηθούμενη από υπηρεσίες και όργανα του κράτους έχει κάνει τη ζωή στις πόλεις φριγνή.

Το Ιταλικό Κομμουνιστικό Κόμμα δίκαιο έχει πως η Ιταλία βρίσκεται σε μία «νύχτα» αλλά πως ακριβώς βλέπει να γίνεται η αλλαγή που χρειάζεται; Οι Ευρωκομμουνιστές προσφέρουν αυτή τη στιγμή στη μεγαλοαστική τάξη της Ιταλίας και στα κύματα της δεξιάς τη συνεγα-

σία τους, εάν οι μόνοι που μπορούν να πείσουν την εργατική τάξη να κάνει τις αναγκαίες θυσίες. Δεν πως θέλουν να αλλάξουν το κοινωνικό και οικονομικό σύστημα της χώρας και πως ο δρόμος προς αυτό ανοίγεται με την Κυβέρνηση. Για να δεχτούν αυτή τη συμμετογή και συνεργασία, η οικονομική ολιγαρχία της Ιταλίας και το πολιτικό και στρατιωτικό της κατεστημένο θα πρέπει να πείσουν πως μόνο οι ευρωκομμουνιστές έχουν τον κατάλληλο έλεγχο πάνω στην εργατική τάξη, ή συνεργασία της οποίας είναι απαραίτητη για να βγει η Ιταλία από το χάος στο οποίο βρίσκεται. Δηλαδή να προσπαθήσει η Ιταλική δεξιά να χρησιμοποιήσει την άριστερα με αυτό τον τρόπο πάντα έχοντας πίσω της την απειλή της Άμερικανικής πώς εάν προχωρήσουν οι ευρωκομμουνιστές πέραν του ότι χρειάζεται για την διατήρηση του καπιταλισμού στην Ιταλία ένα χιλιανό πραξικόπημα να μην αποκλειστεί. Άριστερες ρεφορμιστικές κυβερνήσεις στην Ευρώπη σε στιγμές κινδύνου για το καπιταλιστικό σύστημα είναι μία πετυχημένη τακτική του κατεστημένου. Στην Αγγλία οι Κυβερνήσεις του Μακντόναλντ, του Άτλη, ακόμη και σήμερα του Ουίλσον και του Κάλαχαν με υποστηρικτές τα συνδικάτα παίζουν μεγάλο ρόλο στη διατήρηση του καπιταλιστικού συστήματος.

Σ' αυτό το ρόλο μπορεί να πείσει και το Ιταλικό Κομμουνιστικό Κόμμα και αυτό θα είναι πράγματι τραγικό ειδικά αν η ύπαιθρη άριστερα το επιτρέψει.

Το Ι.Κ.Κ. πρέπει να προσπαθήσει στη δημιουργία ενός ενιαίου εργατικού μετώπου χωρίς συνεργασίες με τη δεξιά και να διεκδικήσει την πολιτική εξουσία. Οι συνθήκες στην Ιταλία είναι ώριμες για μεγάλες αλλαγές του εργατικού κινήματος, που θα επηρεάσουν όλη την Ευρώπη. Δεν πρέπει να χαθούν αυτές οι ευκαιρίες.

ΕΝΡΙΚΟ ΜΠΕΡΑΙΝΙ ΚΟΥΠΕΡ

τιμώντας να εξασκούν πιέσεις πάνω στην Κυβέρνηση και έτσι να την επηρεάσουν. Σήμερα για πρώτη φορά διεκδικούν άμεση συμμετογή. Στη κυβέρνηση «έκτακτης ανάγκης» βλέπουν τη συμμαχία όλων των κομμάτων και υποστηρίζονται σ' αυτό το σύστημα από τους κοινοβουλευτικούς συμμάχους των, τους Σοσιαλιστές και Ρεπουμπλικάνους.

Έν τω μεταξύ, το Στέιτ Ντιπάρτμεντ της Άμερικανικής σε ώρες δηλώσεις του το περασμένο Σάββατο κυρίαρχο, έκανε ξεκάθαρη τη θέση του. Δεν είναι διατεθειμένο να επιτρέψει τη συμμετογή στην

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

ΟΙ ΚΑΚΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

Χαίρομαι γιατί ύστερα από την ΠΕΚ, το ΠΑ.ΔΗ.Κ., το ΑΚΕΛ, τον κ. Άζίνα κλπ., αποφάσισε τελικά και το ΔΗ.ΚΟ. να υποστηρίξει ανεπιφύλακτα την υποψηφιότητα του κ. Κυπριανού.

Δεν ξέρω βέβαια πως και γιατί το ΔΗ.ΚΟ. αποφάσισε τελευταίο να υποστηρίξει τον αρχηγό του ούτε, δυστυχώς, είμαι σε θέση να γνωρίζω τα παρασκήνια και τα γεγονότα που μεσολάβησαν και που οδήγησαν την ηγεσία του κόμματος σ' αυτή τη βαρυσήμαντη και ιστορική απόφαση. Μερικές όμως κακές γλώσσες επιμένουν πως ενώ το κόμμα είχε αποφασίσει να κρατήσει στάση άναμνηστος στο θέμα των προεδρικών εκλογών, ή απαγωγή του Άχιλλέα και ή

τροπή που πήραν τα πράγματα ανέτρεψαν τα σχέδια και έκοψαν όλα τα περιθώρια εκλογής του κόμματος οδηγώντας το σε ένα άσφυκτικό αδιέξοδο. Έτσι η μόνη εκλογή που έμεινε στο κόμμα ήταν να υποστηρίξει την υποψηφιότητα του αρχηγού του.

ΚΑΙ Ο ΧΑΡΙΣΜΑΤΙΚΟΣ ΗΓΕΤΗΣ

Κάποιοι άλλοι «καλά πληροφορημένοι» κύκλοι διαφωνούν με αυτή την άποψη και υποστηρίζουν πως ο κ. Κυπριανού έντυπωσιασμένος από την αγάπη που του παρέχει ο λαός ύστερα από την απαγωγή του Άχιλλέα, αποφάσισε πως δεν θα ήταν σωστό να είναι μόνο πατέρας και αρχηγός του ΔΗ.ΚΟ., πως δηλ. θα ήταν αστότερο να είναι πατέρας και αρχηγός όλων των κομ-

μάτων και όλου του λαού (μήπως είναι κι αυτό μια από τις υποθήκες του Μακαρίου;).

Είναι μέσα σ' αυτά τα πλαίσια — συνεχίζουν οι ίδιοι κύκλοι — που ο Πρόεδρος κάλεσε τους αρχηγούς της ΟΜΟΝΟΙΑΣ και του ΑΠΟΕΛ για να τους πείσει ότι λόγοι ύψιστου έθνικού συμφέροντος επιβάλλουν ότι οι δυό ομάδες πρέπει να εξέλθουν ισόπαλες στον προσεχή τους αγώνα — όπως και έγινε.

Πολύ σωστά, γιατί έτσι φαίνεται στον έξω κόσμο ότι η εθνική ενότητα στην Κύπρο, κάτω από την σοφή καθοδήγηση του νέου Προέδρου μας, είναι πιο βαθειά από τις ιδιολογικές μας διαφορές.

ΤΟ ΚΑΡΦΙ

ΕΚΦΡΑΣΗ

Η ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΒΑΛΝΤΧΑΪΜ

Ο Κυπριακός λαός βλέπει και πάλιν να ετυλίγεται μπροστά του το ίδιο σενάριο για δεύτερη χρονιά, με ελαφρές τροποποιήσεις. Πέρσι, μέσα σ' ένα άδικαιολόγητο κλίμα εὐφορίας και εὐσεβοπισθισμού ή Κυπριακή ήγεσία έκαμε μία σειρά άποράδεις υποχωρήσεις έλπίζοντας για μία λύση του Κυπριακού. Θάλεγε κανείς ότι με την κατάρρευση των συνομιλιών θα άντλούνταν τα άπαραίτητα συμπεράσματα. Ότι δηλαδή άποισάδηποτε υποχωρήσεις που δέν φτάνουν μέχρι την άλοκληρωτική παράδοση δέν είναι άρκετές για μία λύση του Κυπριακού. Και ότι άν ή υποχώρηση δέν άδηγήσει σε λύση αυτό που τελικά μένει είναι μόνο ή υποχώρηση. Όμως ή ίδια πορεία άποπειράται και φέτος. "Αν πέρσι υπήρχε τουλάχιστον τό άλλοθι της άμφιβολίας, φέτος έχουμε την περσινή έμπειρία που θάπρεπε να μας διδάξει. Τό δεις έξαμαρτάνειν...

ΤΑ ΔΕΣΠΟΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ

Είναι πρωτοφανής ή ένταση της πολεμικής που παρουσίασαν οι εκλογές για τό νέο Μητροπολίτη Πάφου. Όλες σχεδόν οι οργανώσεις της Πάφου άπως και κάθε μέσο χρησιμοποϊήθηκαν για την εκλογή του Χρυσόστομου. Κόμματα, συνδικαλιστικές οργανώσεις, άθλητικά σωματεία, άπειλές, έκβιασμοί. Έμεις δέν μας ενδιαφέρουν οι διαμάχες της εκκλησίας. Όμως οι μέθοδοι που χρησιμοποϊήθηκαν πολύ εύκολα μπορούν να μεταφερθούν και στις κοινωτικές, τις βουλευτικές ή και τις Προεδρικές εκλογές. Οι μητροπολιτικές εκλογές της Πάφου ίσως άποτελέσουν τό μοντέλο για τις εκλογικές άναμετρήσεις που θ' ακολουθήσουν. Όφείλουμε με κάθε τρόπο να προστατέψουμε ακόμα κι αυτές τις λίγες έλευθερίες που άναγνωρίζονται, έστω και τυπικά, από τό σύστημα.

ΧΩΡΙΣ ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ

Τελευταία άνάγεται σε άρετή ή έλλειψη ιδεολογίας. Έτσι μετά τον Καραμανλή («όχι λύσεις άριστερές ή δεξιές») ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος Ζητά την «άναβολή» των ιδεολογικών στόχων των κομμάτων. Λές και ή ιδεολογία είναι μία άκαδημαϊκή έννοια άσχετη με την ζωή. Τά ίδια περίπου είπε και ο Πρόεδρος της Βουλής («Τό ΔΗ.ΚΟ. πιστεύει στη Δημοκρατία, έξω από στενά ιδεολογικά πλαίσια»). Είναι εύκολο για τη δεξιά να Ζητά εγκατάλειψη της ιδεολογίας. Γιατί αυτό σημαίνει τη διατήρηση της δεξιάς ιδεολογίας, της ιδεολογίας της έκμετάλλευσης. "Ας χάρονται λοιπόν την έλλειψη ιδεολογίας. Έμεις δέν έχουμε αυτή την πολυτέλεια. Η δική μας ιδεολογία είναι άρρηκτα δεμένη με τη ζωή και εκφράζει τις δικαίες φιλοδοξίες των εργαζομένων.

ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΣ ΝΑΟΣ

Είναι έκπληκτικός ο κυνισμός με τον όποιο προσπαθούν να πείσουν τό λαό για τη λογικότητα της άνέγερσης καθεδρικού ναού. Τη στιγμή που πρόσφυγες ζούν κάτω από έλεεινες συνθήκες, τη στιγμή που υπάρχει έλλειψη σχολικών κτιρίων και νοσοκομείων, τό χτίσιμο εκκλησιών είναι πρόκληση για την κοινωμία. Στην καλύτερη περίπτωση άποτελεί άδιαφορία μπροστά στη δυστυχία. Στη χειρότερη συνειδητή προσπάθεια παραπλάνησης. Πότε θα γίνει επί τέλους μία κάποια ιεράρχηση αξιών; Πότε θα σταματήσει ή παρουσίαση του παράλογου άν τό φυσικότερο λογικό πράγμα στον κόσμο:

ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ
ΚΑΙ
ΔΙΑΔΙΔΕΤΕ
ΤΗΝ ΣΟΣ. ΕΚΦΡΑΣΗ

ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΚΑΙ Ο ΒΑΛΤΧΑΪΜ

Είναι πλατεία γνωστό, ότι ο Γενικός Γραμματέας των Ήνωμένων Έθνών διεδραμάτισε επανειλημμένα ρόλο πρωταγωνιστή στον ταμέο της άναζήτησης κάποιας νέας φόρμουλας για την επάνορθξη ενός νέου γύρου ένδοκυπριακών συνομιλιών, κάθε φορά που τό Κυπριακό πρόβλημα έφτανε σ' ένα νέο άδιέοδο λόγω της Τουρκικής άδιαλλαξίας.

Αυτή ή τακτική άναθίωσης των συνομιλιών ύστερα από κάθε ναυάγιο εις τό όποιο κατέληγαν έξ ύπαιτότητας της τουρκικής πλευράς, καθιέρωσε στην πράξη μία διαδικασία που βοηθούσε την λαθροβίωση ενός ψευδοδιάλογου με μονόπλευρες υποχωρήσεις χωρίς κανένα ουσιαστικό αντίκρουσμα.

ΜΕΤΑ ΤΗ
ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ
ΕΠΙΣΚΕΨΗ

Οι ίδιες επομένως οι έξελξεις, όσο καλόπιστη διάθεση κι άν έχει άποισάδηποτε θέλει να σταθεί κριτικά μπροστά τους, έχουν ήδη καθιερώσει τον κ. Βάλντχαϊμ υπό την ιδιότητά του σαν Γ.Γ. των Ήνωμ. Έθνών, σαν τον κύριο έμνευστή και τον άρχιτέκτονα που έχουν με τη σειρά τους καθιερώσει στην πράξη τις μονόπλευρες υποχωρήσεις από μέρους της έλληνοκυπριακής πλευράς, σαν τό μοναδικό μέσο σταδιακής προσέγγισης μιας λύσης άποδεκτής από τους Τούρκους πάνω στο Κυπριακό πρόβλημα.

Ο Κυπριακός λαός έχει επανειλημμένα άκούσει από τους πρωταγωνιστές εκείνων των έξελξεων με επί κεφαλής τον ίδιο τον Μακάριο, να άνομάζουν τις υποχωρήσεις τους άδυνηρές και να τις προσδιορίζουν σαν τό όριο εκείνο πέρα από τό όποιο τίποτα δέν μπορεί νόμιμα να διασφαλιστεί από τον τουρκικό επεκτατισμό όπως εκδηλώνεται μέσα από την πολιτική της τουρκικής άρχουσας τάξης στο Κυπριακό πρόβλημα.

Τό γεγονός αυτό άποτελεί μία πικρή αλήθεια που φαίνεται ότι δέν έχει ακόμα γίνει κατανοητή από τον Γενικό Γραμματέα των Ήνωμ. Έθνών.

Κι' αυτό είναι που εύκολα συνάγει κανείς σαν συμπέρασμα άν άπλά και μόνο σκεφτεί ότι ή «συνκρατημένη αϊσιοδοξία» που εκφράστηκε επανειλημμένα από τον κ. Βάλντχαϊμ έχει σαν πηγή προέλευσής της τις δηλώσεις του Έτζιβεϊτ που καθορίζουν σαν προϋπόθεση κάθε μικροπαραχώρησης από την πλευρά της "Αγκυρας, την άποδοχή άρχών που καταστρέφουν την έδαφική άκεραιότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Όλα αυτά τά δεδομένα μπορούν να στηρίξουν τη πρόβλεψη ότι έδες οι διαδικασίες που βρίσκονται σε έξελξη οδηγούν με μαθηματική άκρίθεια στην περαιτέρω έμπλοκή του όνόματος του Γενικού Γραμματέα των Ήνωμένων Έθνών σε διεργασίες που τείνουν στην πλήρη καταστρατήρηση των πλήρη καταστρατήρηση των

ψηφισμάτων και των άποφάσεων της γενικής συνέλευσης του Διεθνούς Οργανισμού του όποίου προΐσταται.

Οι ως τώρα έξελξεις έχουν ήδη άδηγήσει τά πράγματα σε μία κρίσιμη κάμψη. Μέχρι σήμερα προβάλλονταν κατά καιρούς διάφορα προσήματα για να διασκεδάσουν την άποψη ότι οι ως τώρα κινήσεις και πρωτοβουλίες του κ. Βάλντχαϊμ βρίσκονταν πιδ κοντά στις θέσεις και τη φιλοσοφία του Δυτικού παράγοντα πάνω στο Κυπριακό πρόβλημα, παρά στο πνεύμα και τό γράμμα των ψηφισμάτων των Ήνωμένων Έθνών.

Οι άδυνηρές όμως υποχωρήσεις στις όποιες έχουμε ήδη καταλήξει δέν είναι ένα άπλό σχήμα λόγου.

Τό γεγονός αυτό άφαιρεί κάτω από τά πόδια του Γεν.

Γραμματέα των Ήνωμένων Έθνών τό έδαφος που τό έπέτρεπε να έλλισεται ισότιμα μεταξύ όθνη και θύματος και να μην καταδικάζει άνοιχτά τις προσπάθειες που έτειναν και τείνουν να καταλύσουν την ανεξάρτητη όντότητα ενός κράτους μέλους του Οργανισμού Ήνωμένων Έθνών.

Με λίγα λόγια ήρθε ή ώρα που θα λείψουν τά προσήματα και θα άρχίσουν να διαλύονται οι αυταπάτες που δημιουργούνται μέσα στις μάξες, σε ότι άφορά τό ρόλο του Ο.Η.Ε., από όσους συνειδητά ή άσυνειδητά έθελούφλουν μπροστά στην άναγκαϊότητα κλιμάκωσης ενός έθνοκαταλευθερωτικού άγώνα που να στηρίζεται στη σωστή στρατεύση πόρων και λαού που είναι ή μόνη σωστή και σωτήρια κατεύθυνση.

Τού Α. ΣΦΗΚΑ

ΤΟ 4^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΠΑΓΚΥΠΡΙΑΣ ΕΠΙΤΡ. ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Πραγματοποιήθηκε στις 8 του Γενάρη στη Λευκωσία το συνέδριο της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων. Η χρονική περίοδος κατά την οποία πραγματοποιείται το συνέδριο είναι πολύ κρίσιμη για το Κυπριακό πρόβλημα. Ένω έχουν περάσει 4 σχεδόν χρόνια που η μισή Κύπρος βρίσκεται κάτω από κατοχή, οι προοπτικές για να δοθεί μία λύση που να συμφέρει στον Κυπριακό λαό είναι ανύπαρχτες.

Δεν έγινε καμιά προσπάθεια για προετοιμασία και προγραμματισμό του αγώνα για την απελευθέρωση των κατεχομένων εδαφών. Ο λαός είναι ανέτοιμος υλικά και ήθικα να αντιμετωπίσει μια νέα σωμασία. Και επί πλέον έχει φορηθεί στους δμοους του όλα τα βάθη της καταστροφής που έφερε η εισβολή, ενώ από την άλλη η οικονομική διλυαρχία με τη βοήθεια του κράτους αδύνατο να κέρδη της εκμεταλλευόμενης την κατάσταση. Τη στιγμή που θα έπρεπε, μικρο-

ΥΠΕΡΤΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Η Κύπρος από ένα ποσό δυνατότερο στρατό κατοχής, να διαθέσει όλες τις δυνάμεις της και όλους τους πόρους της για να αντιμετωπίσει αυτό τον κίνδυνο. Ήταν φυσικό αποτέλεσμα, αλλά και η κυρίαρχη κοινωνία ανέχεται μεταπολεμικά να διατηρεί τις ίδιες δομές που διατηρούσε και προπολεμικά, ή άσπικη άρχουσα τάξη να προχωρήσει στον πολιτικό τομέα σε υποχωρήσεις επικίνδυνες για τον κυπριακό λαό. Είναι ακόμα φυσικό τις υποχωρήσεις αυτές, των οποίων το άποκορύφωμα ήταν η απόδοχή της διχονομίας με τις προτάσεις πάνω στο χαρτί του περιοσμένου Μάρτη, να ακολουθήσουν και άλλες, ακόμα πιο αδύνηρες, μια και δεν υπάρχει ή εναλλακτική λύση του αγώνα. Το χάρι φυσικά χροσώνεται άλλοτε με μεγαλύτερες διαχωρήσεις για μακροχρόνιο αγώνα και με υποχώσεις για έμμεση ή άμεση, αλλά με άπονοσμένα

ποσοπήθηκε εντέλως το θέμα της διχονομίας, που άποσδήποτε είναι αδύνατο να συνδυαστεί με την επιστροφή όλων των προσφύγων, ότι η άναφορά στην έμμεση θωροκία είναι σύντομη και άδοστη, (άπορρίφθηκε εισήγηση για να μπει μία ειδική παράγραφος για την έμμεση θωροκία και τη λαϊκή πολιτωφιλία) και ότι τα οικονομικά αϊτήματα των φτωχών μαζών τίθενται σάν παράκληση για δελτίωση παρά σάν άναγκασμένη προσηθέσεις για τον αγώνα διέκομμε ότι δεν έχουν οδοαστική σημασία. Όσον άφοσα τις συνθήκες διαάδοσης των προσφύγων, και κυρίως τις άνάγκες της στέγασης, το συνέδριο άσολήθηκε άρεκτα πλακιά. Οι όμιλλες και οι άναφορές πάνω σ' αυτά τα θέματα ήταν πιο έντονες και κατηγορηματικές. Δεδομένου όμως ότι πολιτική

έμμεση περιπλέκει την έκακποία στην πολιτωική ζωή του τόπου, που επιβάλλει ή έπιδρα έτοι που να διατηρείται ένα πνεύμα συντηρητισμού και άναχρονισμού στην πολιτωική άναπτύξη του λαού. Πέρα άπ' αυτό, πρέπει να έπεξηγηθεί στο λαό γιατί υπάρχει ή άνάγκη για χρηματοδότηση από το κράτος του κτωίματος του νέου άρχιεπισκοπικού μεγάρου. Πώς το κράτος

Η ΑΠΕΡΓΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΥ

Το πρόβλημα δεν λυνεται με εμβαλλωματικές λύσεις

Μία σοβαρή εργατική διαφορά, μεταξύ των εργατικών συνδικάτων ΠΕΟ και ΣΕΚ και της ηγεσίας του Συνεργατισμού, έχει ξεσπάσει την προηγούμενη εβδομάδα. Συγκεκριμένα το δλο πρόβλημα δημιουργήθηκε ύστερα από μία σειρά προσπαθειών κάποιων παραγόντων του Συνεργατισμού να δημιουργήσουν νέες συντεχνίες, για τους υπαλλήλους και τους εργάτες του Συνεργατικού κινήματος, κατευθυνόμενες κατευθείαν από την εργοδοσία. Οι Ιθύνοντες του Συνεργατισμού δεν σταμάτησαν εκεί, αλλά προσπάθησαν με διάφορα μέσα και έκβιασμούς να υποχρεώσουν τους εργαζόμενους να έγκαταλείψουν τις συντεχνίες της άρεσκείας τους και να έγγραφούν στις ιδρυόμενες κατευθυνόμενες συντεχνίες. Τόσο ή ΠΕΟ όσο και ή ΣΕΚ άντέδρασαν δυναμικά και συντονισμένα στην πρόκληση της εργοδοσίας κηρύσσοντας άπεργία διαρκείας σε μία σειρά από έπιχειρήσεις του συνεργατισμού, ενώ οι λιμενεργάτες και οι έργατες του άπορροβίου, ύστερα από οδηγίες των πιο πάνω συντεχνιών, άρηθήκαν να φορτοεκφορτώσουν όλα τα έμπορεύματα των Συνεργατικών έργασιών.

Μια σοβαρή εργατική διαφορά, μεταξύ των εργατικών συνδικάτων ΠΕΟ και ΣΕΚ και της ηγεσίας του Συνεργατισμού, έχει ξεσπάσει την προηγούμενη εβδομάδα. Συγκεκριμένα το δλο πρόβλημα δημιουργήθηκε ύστερα από μία σειρά προσπαθειών κάποιων παραγόντων του Συνεργατισμού να δημιουργήσουν νέες συντεχνίες, για τους υπαλλήλους και τους εργάτες του Συνεργατικού κινήματος, κατευθυνόμενες κατευθείαν από την εργοδοσία. Οι Ιθύνοντες του Συνεργατισμού δεν σταμάτησαν εκεί, αλλά προσπάθησαν με διάφορα μέσα και έκβιασμούς να υποχρεώσουν τους εργαζόμενους να έγκαταλείψουν τις συντεχνίες της άρεσκείας τους και να έγγραφούν στις ιδρυόμενες κατευθυνόμενες συντεχνίες. Τόσο ή ΠΕΟ όσο και ή ΣΕΚ άντέδρασαν δυναμικά και συντονισμένα στην πρόκληση της εργοδοσίας κηρύσσοντας άπεργία διαρκείας σε μία σειρά από έπιχειρήσεις του συνεργατισμού, ενώ οι λιμενεργάτες και οι έργατες του άπορροβίου, ύστερα από οδηγίες των πιο πάνω συντεχνιών, άρηθήκαν να φορτοεκφορτώσουν όλα τα έμπορεύματα των Συνεργατικών έργασιών.

Μία σοβαρή εργατική διαφορά, μεταξύ των εργατικών συνδικάτων ΠΕΟ και ΣΕΚ και της ηγεσίας του Συνεργατισμού, έχει ξεσπάσει την προηγούμενη εβδομάδα. Συγκεκριμένα το δλο πρόβλημα δημιουργήθηκε ύστερα από μία σειρά προσπαθειών κάποιων παραγόντων του Συνεργατισμού να δημιουργήσουν νέες συντεχνίες, για τους υπαλλήλους και τους εργάτες του Συνεργατικού κινήματος, κατευθυνόμενες κατευθείαν από την εργοδοσία. Οι Ιθύνοντες του Συνεργατισμού δεν σταμάτησαν εκεί, αλλά προσπάθησαν με διάφορα μέσα και έκβιασμούς να υποχρεώσουν τους εργαζόμενους να έγκαταλείψουν τις συντεχνίες της άρεσκείας τους και να έγγραφούν στις ιδρυόμενες κατευθυνόμενες συντεχνίες. Τόσο ή ΠΕΟ όσο και ή ΣΕΚ άντέδρασαν δυναμικά και συντονισμένα στην πρόκληση της εργοδοσίας κηρύσσοντας άπεργία διαρκείας σε μία σειρά από έπιχειρήσεις του συνεργατισμού, ενώ οι λιμενεργάτες και οι έργατες του άπορροβίου, ύστερα από οδηγίες των πιο πάνω συντεχνιών, άρηθήκαν να φορτοεκφορτώσουν όλα τα έμπορεύματα των Συνεργατικών έργασιών.

Κυβέρνηση και συνεργατισμός από διομηχανικό συγκρότημα της Πόφου.

ΝΕΟ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Έχει πρόσφατα παρθεί ή άπόφαση από την κυβέρνηση για τη χρηματοδότηση της άνάγερσης άρχιεπισκοπικού μεγάρου στη Λευκωσία, με σκοπό να μετατραπεί ή παλιά Άρχιεπισκοπή σε πολιτωικό κέντρο. Η άπόφαση τούτη πάρτηκε ύστερα από εισήγηση του διοικητή του Συνεργατισμού κ. Άζινα.

Το θέμα έχει πολλές διασφορές και εφάπτεται διαφόρων καυτών προβλημάτων που άντιμετωπίζει ο τόπος μας. Πιθανόν να είναι όρθο πώς χρειαζόμαστε την ίδρυση ενός πολιτωικού κέντρου. Δεν έχει όμως άπαντηθεί το έρώτημα γιατί το κτήριο της άρχιεπισκοπικής άποτελει το πιο κατάλληλο μέρος. Καί το πρόβλημα δεν άφορα κυρίως στή δομή του κτηρίου. Άλλά άμεσα

η νάνεγερση τέτοιων ιδρυμάτων. Η Κύπρος χρειάζεται σήμερα μία άσπικη ιεραρχία των στόχων. Η άρχουσα τάξη είναι έπιλέξει το δρόμο του συμβιβασμού. Για τούτο δεν νοιάζεται για το πάρομο των μέτρων εκείνων που θα υποδοθησούν τον αγώνα. Η συγκεκριμένη τούτη ένεργεια άποτελεί πρόκληση ενάντια σ' ένα άγωνιζόμενο λαό, που έχει ύποσσει την προσφυγία, την οικονομική έσθλαση σ' και την κατοχή των εδαφών του από τους πληρεξούσιους του ιμπεριαλισμού.

ΠΟΡΕΙΑ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΡΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ ΜΑΣ

Σ' όλη την Κύπρο άκούμε για την Πορεία άγάπης που χαρακτηρίζεται σάν ή Μεγάλη Πορεία. Τα πανά και οι άνακοινώσεις συνθηματολογούν όπ ή πορεία γίνεται για να δοθούν ίσες εύκαιρίες μόρφωσης για όλους. Έκείνο που μας κάνει έντύπωση είναι ότι στην πορεία που είναι για ίσες εύκαιρίες στην Παιδεία μετέχουν. Ο Πρόεδρος Κυπριακού, ό ύπουργοί του, όλη σχεδόν ή κυβερνητική μηχανή. Καί διερωτώμαστε. Γιατί ή κυβέρνηση και ή άρχουσα τάξη που έκπροσωπει, δεν φπάχουν μία κατάσταση για ίσες εύκαιρίες για όλους στην Παιδεία. Ποιούς θέλει ή κυβέρνηση να πραγματοποιήσουν τις ίσες εύκαιρίες; Είναι άνάγκη αυτή ή δημογωγία; Άφοι μπορεί ή κυβέρνηση να πραγματοποιήσει τις ίσες εύκαιρίες στην παιδεία τί άνάγκη υπάρχει να περπατήσει ο λαός; Όλα τούτο δείχνουν μία άνοικτή άσυνέπεια. Δεν είναι νοητό να διατίθενται πολύτιμοι πόροι για

ΤΟ ΚΕΡΑΣ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ ΚΑΙ Ο ΣΑΧΗΣ

Η διαμάχη Αιθιοπίας και Σομαλίας έχει πάρει μία άξιοσημείωτη τροπή τις τελευταίες μέρες. Ύστερα από τη Σοβιετική στάση σε σχέση με τη διένεξη στις δυο αυτές χώρες, ή Σομαλία έχει άποδοθη σε κυνήγι για την έξεύρεση προμηθειών όπλων.

Ταυτόχρονα, έχει εξασφαλισει την ύποσχεση από το Σάχι της Περιοας, πώς, σε περίπτωση που ή Αιθιοπία έπιτεθεί για να έπανακτήσει τις άπώλειες της σε έδαφη στην περιοχή Όγκαντέν, ή Περιοία δεν θα μείνει άπαθής αλλά θα βοηθήσει ένεργητικά ή Σομαλία.

Όπως είναι γνωστό, ή Σοβιετική ύποσπριξη στην Αιθιοπία όδήγησε στο διέκμο των Σοβιετικών συμβούλων από τη Σομαλία και στον τερματισμό της στρατωπτικής βοήθειας που ή Σοβιετική Ένωση έδινε στην Σομαλία. Εάν άποτέλεσμα ό Πρόεδρος της Σομαλίας στρατωγός Μπάρ στράφικε προς τη Δύση. Έκείνο, όμως, που είναι άξιοπρόσμεκο είναι ή τελευταία έπίσκεψη του προέδρου Μπάρ στην Τεκεράν και ή ύποσχεση του Σάχι πώς ή Περιοία θα βοηθήσει τους Σομαλούς σε περίπτωση που παραδοσθούν τα άναγνωρισμένα τους σύνορα. Ο Σάχις με τους πόρους που διαθέτει από τις πετρελαιοπηγές, εκτός από το στυγνό καθεστώς που έχει έπιβάσει στο λαό της Περιοας, έχει κατορθώσει με την Άμερικανική βοήθεια να φτιάξει ένα πανίχρονο στρατωπικό μηχανισμό, που άποσκοπεί όχι μόνο στην καθυσπάτηση του Περιοικού λαού αλλά και στην έλεγχο της περιοχής. Με την έξασθένιση του Ίσραηλ σάν πληρεξούσιου - χωροπόλακα των Ε.Π.Α., ό ρόλος της Περιοας αυξά-

νει σε σπουδαίοτητα. Στο παρελθόν ό Σάχις διάδοσε την ιδέα για τη δημιουργία κάποιου είδους κοινοπολιτείας προς τις διπλώσεις του Σάχι παρ' όλη την άρνηση των Άμερικανών να προμηθεύσουν τη Σομαλία με όπλα. Έτσι δεν άποκλείεται καθόλου όποιοδήποτε παρέμβση του Σάχι στή διένεξη του Κεράτος της Αφρικής. Φαίνεται μάλιστα πώς ή χρησιμοποίηση της Περιοας σάν όργάνου άστυνόμευσης της περιοχής είναι το σκέδιο που εύνοσούν οι Ιμπεριαλιστές.

II. ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ

η εξέλιξη του εργατικού κινήματος και συγχρονα προβλήματα του σοσιαλισμού

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΟΣΙΑΛ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

απο την επανάσταση στο ρεφορμισμό

Παλιότερα, μέσα στα πλαίσια της εξέτασης των συγχρόνων προβλημάτων του σοσιαλισμού, η «Σοσιαλιστική Έκφραση» παρουσίασε μία σειρά άρθρων μιας πρώτης ανάλυσης του Ευρωκομμουνισμού (σ. ε. 7.10.77, 21.10.77, 4.11.77). Σήμερα θ' αποπειραθούμε μία πρώτη ανάλυση της άλλης μαζικής έκφρασης του εργατικού κινήματος στην Ευρώπη της Ευρωπαϊκής Σοσιαλδημοκρατίας.

Ο όρος Σοσιαλδημοκρατία καθιερώθηκε από τη Δεύτερη Διεθνή που ιδρύθηκε από τα εργατικά κόμματα της Ευρώπης με τη συμμετοχή του Έγκελς και άλλων σοσιαλιστών με επαναστατικές ιδέες. Στόχος της ήταν η συνέλιξη των εργατών της Ευρώπης για τον κοινό αγώνα ενάντια στο καπιταλιστικό σύστημα, για την κατάληψη της εξουσίας από την εργατική τάξη. Οι διεθνιστικοί προσανατολισμοί της Δεύτερης Διεθνούς φαίνονται έντονα στην περίοδο πριν από τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο όταν προσπαθούσε να αποτρέψει τον στρα-

της σχεδόν επιτυχία ήταν η άνοδος του Σοσιαλδημοκρατικού κόμματος στην κυβέρνηση της Σουηδίας όπου κρατήθηκε μέχρι πρόσφατα.

Βασική φιλοσοφία της Σοσιαλδημοκρατίας είναι το σταδιακό πέρασμα στο Σοσιαλισμό μέσα από αναριθμητές θελτιώσεις (ρεφόρμες) του καπιταλιστικού συστήματος. Η μεγάλη περίοδος της εξουσίας του καπιταλισμού που ακολούθησε τον 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο ήταν ευφορο έδαφος για την ανάπτυξη μιας τέτοιας ιδεολογίας. Οι αγώνες των εργατών της Ευρώπης για μια καλύτερη ζωή φαίνονται να αποδίδουν. Ο καπιταλισμός φαίνεται ότι είχε μετατραπεί σε ένα σταθερό σύστημα χωρίς σοβαρές κρίσεις, που μπορούσε να προσφέρει συνεχώς αυξανόμενο βιοτικό επίπεδο στους εργάτες. Η Σοσιαλδημοκρατία κέρδιζε συνεχώς έδαφος.

ΡΕΦΟΡΜΙΣΤΙΚΟ ΑΔΙΕΞΟΔΟ

Το σκληρό άλλαξε με την άογη της δεκαετίας του 70. Ο καπιταλισμός άρχισε να παρουσιάζει τις πρώτες σοβαρές μεταπολεμικές κρίσεις του. Το βιοτικό επίπεδο των εργατών έπαψε να ανεβαίνει και η πορεία αντιστοίχθηκε. Για το ξεπέρασμα της κρίσης γροειδίζονταν πια μείωση του βιοτικού επιπέδου της εργατικής τάξης. Η «σταδιακή πορεία προς τον σοσιαλισμό» μετατράπηκε σε απεννοημένο αγώνα για τη «σωτηρία της οικονομίας», τη σωτηρία του συστήματος.

Το αδιέξοδο που δημιουργήθηκε οδήγησε σε ανάπτυξη

Φίλιππε Γκονζάλες.

γιαισμό των εργατών σε ένα πόλεμο για το θάσιο ξεκαθάρισμα λογαριασμών μεταξύ των καπιταλιστών της Ευρώπης.

Η Δεύτερη Διεθνή κατέρρευσε με την έκρηξη του πρώτου παγκοσμίου πολέμου, όταν τα διάφορα Σοσιαλδημοκρατικά Κόμματα της Ευρώπης υποστήριξαν τις αστικές κυβερνήσεις των χωρών τους στον πόλεμο. Το 1918 το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα της Γερμανίας ανέθηκε στην Κυβέρνηση αφού συμμαχησε με την αστική τάξη για την κατάληψη της επανάστασης στη Γερμανία. Το 1919 η Σοσιαλδημοκρατία συνταράχθηκε από μαζικές διαμαρτυρίες των κομμάτων της και τη δημιουργία νέων κομμάτων που προώθησαν στην Τρίτη Διεθνή να υπερασπίσει ο Λένιν μετά την επιτυχία της επανάστασης του 1917.

ΦΑΣΙΣΜΟΣ

Από τότε η ιστορία της Σοσιαλδημοκρατίας μένει: τον 2ο παγκόσμιο πόλεμο είναι μία ιστορία εγκληματικής εγκατάληψης της εργατικής τάξης που οδήγησε στην άνοδο του Μουσολίνι στην Ιταλία, του Χίτλερ στη Γερμανία, του Φράνκο στην Ισπανία και τελικά στον πόλεμο. Μοναδική

Μάριο Σουάρες.

άριστερών τάσεων μέσα στα σοσιαλδημοκρατικά και σοσιαλιστικά κόμματα της Ευρώπης. Τα ίδια τα κόμματα στράφηκαν προς τα άριστερά, τουλάχιστον αυτά που βρίσκονταν στην αντιπολίτευση. Αδτή η στροφή τους έφερε μεγάλη μαζική υποστήριξη. Παραδείγματα τέτοιας εξέλιξης είναι η Γαλλία, η Ισπανία, η

Διαδήλωση νεαρών εργατών στη Μπαρσελώνα.

Πορτογαλία. Άλλα Σοσιαλδημοκρατικά κόμματα που βρίσκονταν στην κυβέρνηση προσπάθησαν να λύσουν τα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα των χωρών τους με την λογική του συστήματος: τη μείωση του βιοτικού επιπέδου των εργατών. Αποτέλεσμα ήταν να υποστούν σοβαρές ήττες όπως στη Σουηδία, όπου μετά από μισό σχεδόν αιώνα τα δεξιά κόμματα κέρδισαν τις εκλογές.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Η Πορτογαλική επανάσταση του 1974 ήταν ένα αναπάντεχο γεγονός που συγκλόνησε τον κόσμο. Ένα στρατιωτικό κίνημα ανάτρεψε την 50χρονη δικτατορία των Σαλαζάρ — Γκαετάνο και έβγαλε σε κίνηση τις μάζες που είχαν ακινητοποιηθεί για τόσες δεκαετίες. Αύθρομητα ο λαός στράφηκε προς τα εργατικά κόμματα και ιδιαίτερα στο Σοσιαλιστικό Κόμμα του Μάριο Σουάρες αναζητώντας την αλλαγή. Το Σ.Κ. από μια ανύπαρκτη σχεδόν ομάδα, μετατράπηκε μετά σε λίγες εβδομάδες στο μεγαλύτερο κόμμα της χώρας.

Όμως η ήγηση του Σ.Κ. στάθηκε τωλή μπροστά στις δυνατότητες της εργατικής τάξης. Αντί να δει και να αναπτύξει τις δυνάμεις που δημιουργούνταν μέσα στα εργοστάσια και το στρατό, τα εργατικά και στρατιωτικά συμβούλια, να τις συνδέσει και να προωθήσει στην εγκαθίδρυση ενός εργατικού κράτους, προτίμησε ένα παιγνίδι διπλωματίας και επιδόθηκε σε μια άνοστη διαμάχη με το Κομμουνιστικό Κόμμα. Όταν μετά τις εκλογές συγκλήθηκε κυβέρνηση προσπάθησε να λύσει τα τεράστια προβλήματα της Πορτογαλίας καλοπιάνοντας την αστική τάξη και τους ιμπεριαλιστές. Μέσα στα πλαίσια αυτής της πολιτικής υποστήριξε την προεδρία του Στρατηγού Έβανς, ενός δεξιού στρατηγού που έσωσε αθώο αποδειγτεί ο δήμιος της επανάστασης.

Όσοι θάταν λάθος να θεωρηθεί ο Σουάρες σαν η τελική έκλογη της άνοδου τάξης. Ο Σουάρες δεν μπορεί να δώσει στην αστική τάξη αυτό που ζητά. Η αστική τάξη

γοσημοποιεί τον Σουάρες προσωρινά μέχρι να κατασιγάσει η επαναστατικότητα των Πορτογάλων εργατών. Μόλις αισθανθεί αρκετά ισχυρή θα προχωρήσει μόνη της. Και τότε το Σ.Κ. θα αποτελέσει ένα από τους κύριους στόχους της. Ήδη με την καταψήφιση της Κυβέρνησης στη Βουλή και τις έρευνες για ανακάλυψη άλλων σε στελέχη του Σ.Κ. γίνονται οι πρώτες δειλές επιθέσεις για ανάκτηση της πλήρους εξουσίας από τη δεξιά.

ΙΣΠΑΝΙΑ

Σχετικά πιδ διαλή ήταν η κατάρρευση της δικτατορίας στην Ισπανία. Οι ιμπεριαλι-

δεκατίας ή δεξιά ήγηση του διώχτηκε και εκλέχτηκε Προμηάτας του κόμματος ο Φελίππε Γκονζάλες, ένας νεαρός δικηγόρος, ήγέτης της άριστερας πτέρυγας. Με μια επαναστατική τοποθέτηση κάρφερε να κερδίσει τις εργατικές μάζες και να υπερφαλαγγίσει κατά πολύ το Κ.Κ. του Σαντιάγο Καρίγιο. Κάτω όμως από την πίεση, τις απειλές και τις υποσχέσεις της Σοσιαλιστικής Διεθνούς (για την Σ.Δ. θα μιλήσουμε αργότερα) το PSOE νέρωσε το πρόγραμμά του και δέχτηκε την έγνοια της μετάδοσης στη Δημοκρατία και έτσι διατηρεί στην ουσία στην εξουσία τη δεξιά κυβέρνηση Σουάρες.

Έβανς: ο μέλλον δήμιος της Επανάστασης

στές πήραν το μάθημά τους στην Πορτογαλία και προτίμησαν μια σχετικά γρήγορη «αποφραγκοποίηση» του κράτους. Αυτό όμως δεν θάταν αρκετό αν δεν πετύγαιναν ταυτόχρονα και τη συνεργασία του Σοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος Ισπανίας του PSOE. Το PSOE πριν το 70 ήταν ένα από τα πιδ δεξιά σοσιαλιστικά κόμματα παρ' όλη τη Μαρξιστική του παράδοση, την παράδοση του μαρξιστή έδουττή του Πάμπλο Ίγκλέσιας και αργότερα του ήγέτη της άριστερας πτέρυγας Λάσκο Καυπαλλέρο. Στις άρχες της

Αποτέλεσμα τούτης της πολιτικής είναι και ο υποστήριξη τελευταία των οικονομικών μέτρων της κυβέρνησης και άποσκοπούν σε συγκράτηση των εργατικών αιτημάτων. Όπως και στην Πορτογαλία η αστική τάξη δεν έχει τη δύναμη να επιβάλει την εξουσία της στους εργάτες. Χρειάζεται μια εργατική ήγηση για να την βοηθήσει. Α γ το PSOE θα παίξει αυτό το παιγνίδι μέχρι το τέλος μόνο ο γρόνος θά το δειξει. Ήδη τα μέλη του κόμματος δυσανασχετούν.

(Συνεχίζεται)

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ: 15 ΤΟΥΡΚΟΙ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΟΙΗΤΕΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΕΡΜΟΣ ΑΡΓΑΙΟΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ: ΑΛΦΕΙΟΣ

Στο βιβλίο αυτό φαίνονται καθαρά οι ακατάλυτοι δεσμοί της Τουρκικής προοδευτικής ποίησης με το λαό. Παίρνει από το λαό και δίνει στο λαό. Από αυτό τον κύκλο της αλληλοεξάρτησης και αλληλοεπίδρασης, δλο και θγαίνει πιδ δυνατή.

Στο βιβλίο αυτό ανθολογούνται 15 Τούρκοι προοδευτικοί ποιητές, οι περισσότεροι μεταφράζονται για πρώτη φορά στην Ελλάδα.

Οι περισσότεροι διώχτηκαν και φυλακίστηκαν για τις σοσιαλιστικές τους ιδέες και την επαναστατική τους δράση.

Στα ποιήματά τους βρίσκει την έκφραση της ή όργη του καταπιεσμένου:

ΕΚΕΙΝΟΙ

(Του Α. Καντίρ, γεν. 1917)

«Φάγανε τὰ πιό νόστιμα φα-
(γητά μας.
Πήρανε τὴν πιό ὀμορφὴ γῆ
(μας.
Τὰ καλύτερα σιτηρά μας ἐκεί-
(νοι.
Ἐκείνοι μᾶς στέρησαν τὴ γῆ,
(τίς θάλασσες.
Ἐκείνοι μᾶς ἀπαγόρευαν τὴ
(ζωή, τὴ λευτεριά, τὴν ἀγόνη.
Ἦπιαν ἐκείνοι τὸ ζεστό γάλα-
(δίσιο γάλα μας,
τῶν παιδιῶν μας τὸ ζεστό αἶ-
(μα ἐκείνοι.
Ἀπὸ τώρα κι' ὕστερα, μονάχα
(αὐτοὺς νὰ τοὺς κατέχει
(ὁ φόβος».

Θὰ δοῦμε στὰ ποιήματα αὐτὰ τὴ σάτιρα τῆς ψευτικῆς, νεροουλιασμένης καὶ ἀποκομιστικῆς ἀστικῆς ποιήσης:

ΨΕΜΑΤΑ

(Μελίχ Τζεβνέτ Ἄντάι, γεν. 1915)

«Ἐγὼ εἶμαι ποιητὴς τῆς αἰσιο-
(δοξίας.
Ἐμπνέομαι ἀπὸ τὴν μακαριό-
(τητα.
Μιλῶ στίς γυναῖκες γιὰ τὸ
(πρῶκιά τους.
Στοὺς φυλακισμένους γιὰ γενι-
(κὴ ἀμνηστία.
Στὰ παιδιά φέρνω μηνύματα
Ἄπὸ τοὺς πατεράδες πού ἔπε-
(σαν στὸ μέτωπο.
Ὅμως δύσκολες εἶναι αὐτές
(οἱ δουλιές.
Δύσκολο εἶναι νὰ λές ψέματα».

Ἡ συνείδηση τῆς ταξικῆς θέσης καὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ ἀγώνα εἶναι μοτίβο πού τὸ βρίσκουμε συχνὰ σ' αὐτὰ τὰ ποιήματα.

Εἶναι ἀνάγκη γιὰ τὸ λαϊκὸ κίνημα τῆς Ἑλλάδας καὶ τῆς Κύπρου νὰ γίνουν μεταφράσεις βιβλίων Τούρκων προοδευτικῶν λογοτεχνῶν πού θὰ μᾶς γνωρίσουν καλύτερα τὴν πάλη καὶ τὰ συναισθήματα τοῦ Τουρκικοῦ λαοῦ. Ἡ γνωριμία τῶν δύο λαῶν θὰ βοηθήσει νὰ ἀποτραπεί τὸ μακέλλημα ἀνάμεσα τους γιὰ τὰ συμφέροντα τοῦ κεφαλοῦ καὶ τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ.

Ἐπίσης πρέπει νὰ μεταφραθοῦν βιβλία ἱστορικοῦ καὶ πολιτικοκοινωνικοῦ περιεχομένου σχετικὰ μετὴν Τουρκία καθὼς καὶ Ἑλληνικὰ στὰ Τούρκικα. Εἰδικὰ γιὰ τοὺς Τουρκοκύπριους προοδευτικοὺς διανοούμενους ἔχουμε πλήρη ἀγνοία καὶ δὲν ὑπάρχουν μεταφράσεις ἔργων τους πού θὰ τοὺς γνώριζαν καλύτερα στοὺς Ἑλληνοκύπριους ἐργαζόμενους, τὴ στιγμή πού ἐγίνε Ἐσκάθρη ἡ ἀνάγκη ἐνὸς ἀντικατοχικοῦ μετώπου Τουρκοκυπρίων καὶ Ἑλληνοκυπρίων ἐργαζομένων.

Ὁ Ναζιμ Χικμέτ στὸ προαύλιο τῆς φυλακῆς τῆς Προύσας (10 Μαρτίου 1946)

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΗ

(Τζαχίτ Σαφφέτ Ἰργκάτ, 1915—1971)

«Ἐγὼ δὲν εἶμαι πιὸ ἐγώ.
Πίσταμε τὸ αὐτὸ εἶναι τὸ τε-
(λευταῖο μου χαμόγελο.
Θάφτηκα στὴ γῆ
Χωρὶς νὰ σοῦ προσφέρω λου-
(λουδί.
Στοῦ ἔενου τὸ χωράφι τσακί-
(στηκε τὸ κορμί.
Τάφος ἡ φάμπρικα τούτη, τὸ
(βάσανο αὐτὸ.
Ἐγὼ δὲν εἶμαι πιὸ ἐγώ.
Μὲ γδύσανε.
Ἰάδικα πῆγαν τὰ χρόνια.
Ἐράπεζες στήθηκάν ἀπ' τὴν
(πλάτη μου».

Ὅπως γράψαμε πιδ πά-
γω, οἱ περισσότεροὶ καταδι-
ώχτηκαν καὶ φυλακίστηκαν.
Ἔτσι στοὺς στίχους ὑπάρχει ἡ πίκρα γιὰ τὴ χαμένη ζωὴ
στερήσεις πού τοὺς ἐπέβαλε

ἀπὸ τίς φυλακίσεις καὶ τίς ἡ Τουρκικὴ ἀστικὴ τάξη πού φοβόταν τὰ ποιήματά τους, τὴ δράση τους καὶ τὴν ἐπαφὴ τους μετὴν λαό.

Νὰ ἔνα ποίημα τοῦ Ναζιμ Χικμέτ (1902—1963) γιὰ τὸ πῶς κυλᾶνε οἱ νύχτες τῆς φυλακῆς.

ΝΟΤΙΑΣ

«Ἐμεῖς, ἑξακόσιοι νοματαῖοι
δίχως γυναῖκα ἄντρες.
Μᾶς πῆραν ἀπ' τὰ χέρια
τὸν τρόπο νὰ ξεναγενηῖμε.
— Ἀγοπημένη μου, ἀπαγορεύε-
(ται σὲ μένα τὴ σάρκα σου
νὰ μοιλάσομε μιά κοινούριο
(ζωή,
σὲ γόνιμη μήτρα ὁ θάνατος νὰ
(νικηθεῖ.
νὰ πλάσομε οἱ δύο μαζί
τὴ θεϊκὴ χαρὰ νὰ μοιραστοῦμε».

Σ. ΠΑΥΛΟΥ

15 ΤΟΥΡΚΟΙ
ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟΙ
ΠΟΙΗΤΕΣ
ΜΕΤΑΦΡΑΖΕΙ ΑΠΟ ΤΑ ΤΟΥΡΚΙΚΑ
Ο ΕΡΜΟΣ ΑΡΓΑΙΟΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ: ΑΛΦΕΙΟΣ

Δίνουμε ἐδῶ μιά συνοπτικὴ παρουσίαση βιβλίου Τούρκων λογοτεχνῶν πού μεταφράστηκαν στὰ ἑλληνικά καὶ κυκλοφοροῦν στὸν τόπο μας.

- 1) AZIZ NEEFIN: «Ὁ καφὲς καὶ ἡ δημοκρατία», ἐκδ. Θεμέλιο.
- 2) ΣΑΜΠΑΧΑΤΤΙΝ ΑΛΗ: «Ὁ ἀσφαλτόδρομος», ἐκδ. Στοχαστής.
- 3) ΣΑΜΠΑΧΑΤΤΙΝ ΑΛΗ: «Ἀναμνήσεις ἐνὸς ἐξόριστου», ἐκδ. Στοχαστής.
- 4) «15 Τούρκοι προοδευτικοὶ ποιητές», μεταφρ. Ἐρμος Ἀργεῖος, ἐκδ. Ἀλφειός.
- 5) NAZIM XIKMET: «Οἱ Ρωμάντικοι», μετ. Κόστα Κοτζίτς, ἐκδ. Θεμέλιο.
- 6) NAZIM XIKMET: «Ποιήματα», μετ. Γιάννη Ρίτσου, ἐκδ. Κέδρος.
- 7) NAZIM XIKMET: «Ποιήματα», μετ. Ἄρη Δικταίου, ἐκδ. Ζαχαρόπουλος.
- 8) NAZIM XIKMET: α) «Γιατί αυτοκτόνησε ὁ Μπενετζή;» μετ. Στ. Μαγιόπουλου. β) «Γράμματα στὴ Τανάνα Μπάμπου», ἐκδ. Στοχαστής.
- 9) «Ποιητὴς τῆς Νέας Τουρκίας», μετ. Στ. Μαγιόπουλου, ἐκδ. 1940.
- 10) NAZIM XIKMET: «Τὸ κρανίο», μετ. Στ. Μαγιόπουλου, ἐκδ. 1947.
- 11) NAZIM XIKMET: «Ἔργα», μετ. Στ. Μαγιόπουλου, ἐκδ. 1959.
- 12) NAZIM XIKMET: «Ἔργα Β' τόμος», μετ. Στ. Μαγιόπουλου, ἐκδ. 1976.
- 13) NAZIM XIKMET: «Ποιήματα», μετ. Γιώργου Παπαλεονάρδου, Ἀθήνα 1957.
- 14) NAZIM XIKMET: «Ποιήματα», πολιτικὲς καὶ λογοτεχνικὲς ἐκδόσεις, 1954.

Ἡ ἐκδοσὴ αὐτὴ βγήκε στίς Ἀνατολικὲς χῶρες στὰ Ἑλληνικά. Ἀνατυπώθηκε τελευταία στὴν Ἀθήνα.

Γιὰ τὸν Ναζιμ Χικμέτ βγήκε στὴ Ἀθήνα τὸ 1950 ἕνα βιβλιάρκι τοῦ Μίχου Στάση μετὸν τίτλο: Ναζιμ Χικμέτ — ἕνας πρωτοπόρος ποιητὴς.

Δίνουμε ἐπίσης δυὸ ἀρκετὰ κατατοπιστικὰ βιβλία σχετικὰ μετὴν οἰκονομικὴ — κοινωνικὴ — πολιτικὴ κατάστασιν στὴν Τουρκία.

- 1) «Φάκελος Τουρκία», ἐκδοσὴ τῆς «Τουρκικῆς Δημοκρατικῆς Ἀντίστασης», σειρά ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΕΠΑΓΡΥΠΝΗΣΗ τῶν ἐκδόσεων ΠΛΕΙΑΣ. Ἀθήνα 1974.
- 2) «Ἡ Τουρκία σὲ ἀδιέξοδο» — Καμουράν Χαρπουτλού, ἐκδόσεις «Ὀρόσημο».

ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΣΕ ΑΠΕΡΓΙΑΚΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ

μαζικές κινητοποιήσεις συγκρούσεις με την 'αστυνομία'

“Όπως αναφέρουν πληροφορίες από τα κατεχόμενα, έχει ξεσπάσει κύμα απεργιών των Τουρκοκυπρίων εργατών.

Δίπλα στις απεργίες των εργατών του «Κυβερνητικού Τυπογραφείου» και των Ταχυδρομείων, που συνεχίζονται για τρίτη βδομάδα, έχει προστεθεί πριν λίγες μέρες και η απεργία των Τουρκοκυπρίων δασκάλων και καθηγητών, που απειλούν να μη επιστρέψουν στις εργασίες τους αν δεν ικανοποιηθούν μισθολογικές αυξήσεις και άλλα αιτήματα, για αυτά όποια δείχνει αδιαφορία το Ντενκτασικό «Υπουργικό Συμβούλιο». Από τη Δευτέρα έχουν κατεβεί σε απεργία και οι εργάτες της «Αρχής Ηλεκτρισμού».

Παράλληλα οι «Δημόσιοι υπάλληλοι» της διοίκησης απειλούν με γενική απεργία αν δεν δικαιωθούν τα αιτήματά τους.

Από την άλλη μεριά, η εργοδοτική τάξη με ανακοίνωση του Συνδέσμου Εμπόρων και Βιομηχάνων τονίζει την ανάγκη «να σταματήσουν οι απεργίες γιατί έχουν παραλύσει οι επικοινωνίες και η οικονομική ζωή»...

Το σημερινό κύμα απεργιών αποτελεί σταθερή κλιμάκωση προηγούμενων πλατειών κινητοποιήσεων και απεργιών πείνας όπως οι αγώνες των εργατών του συγκροτήματος «Ιντάστριαλ Χόλτινγκ» πριν λίγους μήνες.

Η αδιάσταχη οικονομική καταπίεση και έξασθλιση των εργαζομένων με την τρομαχτική άνοδο των τιμών και το ξεζούμισμα

των που επέβαλε ο ιμπεριαλισμός και τα προγεφύρωματά του (οι άστικές τάξεις των δύο κοινοτήτων), οι Τουρκοκύπριοι μέρα με τη μέρα συνειδητοποιούν πως ο παράδεισος που υποσχόταν ο Ντενκτάς στο Βορρά, δεν ήταν παρά μια παγίδα για εφαρμογή της εθνικιστικής πολιτικής της Τουρκοκυπριακής άρχουσας τάξης.

Η Τουρκοκυπριακή εργατική

φρονται την ίδια στιγμή ενάντια στη σωβινιστική πολιτική της Εξαρτημένης από τον ιμπεριαλισμό άρχουσας τάξης του Βορρά.

Στο Νότο, η Έλληνοκυπριακή εργατική τάξη μετά που η συντεχνιακή ηγεσία την έξηνάγκασε να σηκώσει έξ ολοκλήρου τα βάρη του «οικονομικού θαύματος», θάνατο αδύνατο να πεισθή για συνέχιση της σημερινής κατάστασης. Ήδη άρχισε να δημιουργείται ένα κλίμα δυσοφορίας από μέρους των εργαζομένων έναντι της κερδοσκοπικής συμπεριφοράς της εργοδοτικής τάξης που με κάθε μέσο προσπαθεί να διαφυλάξει το υπερκέρδη που στίβασε χωρίς στές εργατικές υποχωρήσεις.

Έχουμε πει πολλές φορές πως η άστική τάξη δεν μπορεί να φέρει σε πέρας ένα αγώνα απελευθέρωσης και απαλλαγής από την ιμπεριαλιστική κατοχή. Η εξέλιξη της από το ξένο ιμπεριαλιστικό κεφάλαιο αντικειμενικά την κοβιστά προγεφύρωμα του ιμπεριαλισμού.

Ένας πραγματικός αντιιμπεριαλιστικός αγώνας μπορεί να αναληφθεί μόνο από τους εργαζομένους και είναι συνδεδεμένος με τον κοινωνικό αγώνα, ο αγώνας για απελευθέρωση και αντικατοχή.

Τήν αντίθεση και το διαχωρισμό των δύο κοινοτήτων δεν μπορούν να λύσουν οι άστικές τάξεις των Έλληνοκυπρίων, και των Τουρκοκυπρίων που άλλωστε επέβαλαν.

Μόνο ο αγώνας των εργαζομένων ολόκληρης της Κύπρου, Έλληνα και Τούρκων θα απελευθερώσει το λαό. Γιατί υπάρχουν κοινοί στόχοι:

Η απαλλαγή της ιμπεριαλιστικής κατοχής και η απελευθέρωση από την κοινωνική καταπίεση. Οι κοινοί στόχοι προϋποθέτουν και κοινό αγώνα, για το χτίσιμο του μετώπου πάλης των εργαζομένων, Έλλήνων και Τούρκων.

Το σημερινό κύμα απεργιών με την κινητοποίηση των Τουρκοκυπρίων εργαζομένων είναι μια οισιόδοξη εξέλιξη προς αυτή την κατεύθυνση. Αλλά τότε μόνο θα μπορούμε στην διαδικασία για την πραγματοποίηση του κοινού αγώνα, αν υπάρχει ανταπόκριση από μέρους της Έλληνοκυπριακής εργατικής τάξης που σαν πιο μαζικό, οργανωμένο και ελεύθερο κίνημα θα συνδέσει και θα συντονίσει αυτό τον αγώνα.

Και η πορεία για τη δημιουργία αυτόων των προϋποθέσεων δεν φαίνεται κοντινή ούτε τόσο οισιόδοξη. Γιατί η συντεχνιακή ηγεσία, όπως συνέχεια τονίζουμε και πολεμούμε αυτή την γραμμή, κρατά τους εργαζομένους μακριά από αυτή τη διαδικασία με τους συμβιβασμούς της μπροστά στο κεφάλαιο, που στέκουν τροχοπέδη

μαζικές κινητοποιήσεις συγκρούσεις με την 'αστυνομία'

Έλληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι διδάσκαλοι σε κοινή εκδήλωση στο Διδακταλικό Κολλέγιο Μόρφου (1954).

των εργατικών αγώνων για διεκδικήσεις και επιτρέπουν την καπιταλιστική καταλήστευση της εργοδοσίας.

Ακόμα πιο άποκαρδιωτικό είναι ότι η πολιτική ηγεσία ενός μεγάλου κομματιού του άριστερου κινήματος έχει αποδεχθεί τη διζωνική λύση, πράγμα που δυσκολεύει την προοπτική του κοινού αγώνα, αφού περικλείει τη συνέχιση του φυσικού διαχωρισμού των δύο κοινοτήτων.

Οι ίδιες όμως οι συνθήκες της οικονομικής καταπίεσης, και της άνικανότητας της άστικής τάξης να φέρει σε πέρας τον απελευθερωτικό αγώνα θα σπρώ

ξουν προς τη σωστή κατεύθυνση και χωρίς χώρο για αταπάτες πιά, θα οδηγήσουν στο χτίσιμο του μετώπου των Τουρκοκυπρίων και Έλληνοκυπρίων εργαζομένων.

Α. ΛΑΜΠΡΟΥ

το υέργατικού μόχθου από την οικονομική ολιγαρχία και την κεφαλαιοκρατική τάξη, οδήγησε τους Τουρκοκυπρίους εργαζομένους στο δρόμο του αγώνα.

Τριάμισα χρόνια μετά τον φυσικό διαχωρισμό των Έλληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων εργαζομέ-

τάξη φαίνεται αποφασισμένη για δυναμική διεκδίκηση των δικαιωμάτων της.

Ακόμα, οι αγώνες αυτοί των Τουρκοκυπρίων εργαζομένων με συνδικαλιστικά αιτήματα, έχουν μια πιο γενική έκφραση πολιτικής αντίθεσης αν λάβουμε υπόψη ότι γίνονται κάτω από την καταπίεση του στρατοκρατικού, φασιστικού καθεστώτος του Ντενκτάς. Οι αγώνες αυτοί στρέ

ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΕΡΓΑΤΩΝ ΚΑΙ «ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ» ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

Πιο νέες πληροφορίες, μετά που γράφτηκε αυτό το άρθρο, αναφέρουν πως οι απεργίες προκάλεσαν πιο μαζική κινητοποίηση μετά που η «αστυνομία» του Ντενκτάς συγκρούστηκε με απεργούς εργάτες. Οι συγκρούσεις έγιναν όταν αποπειράθηκε διάλυση των απεργών του «Κυβερνητικού Τυπογραφείου» και μπάσιμο απεργοσπαστών από την «αστυνομία», ενώ οι εργάτες περιφρονούσαν με βάρδιες την απεργία τους. Η «αστυνομία» συνέλαβε ξη εργάτες χωρίς να καταφέρει με την επίθεση της καμιά διάλυση των απεργών.

ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟ

Τήν επόμενη μέρα των συγκρούσεων, προχθές, οι «δημόσιοι υπάλληλοι» έκαναν 24ωρη προειδοποιητική απεργία αναβάλλοντας την κήρυξη γενικής απεργίας που απείλησαν. Τοίτο έγινε μετά πο υό κ. Ντενκτάς απαγόρευσε την απεργία σε διάφορα τμήματα της διοίκησης. Οι συντεχνίες χαρακτηρίζοντας το «νομοσχέδιο» για τους «δημοσίους υπαλλήλους» σαν φασιστικό, καλούσαν σε μαζικό συλλαλητήριο που έγινε στην Πλατεία Άττατούρκ. Το συλλαλητήριο οργάνωσαν οι συντεχνίες των «δημ. υπαλλήλων» και των διδασκάλων — Καθηγητών.

αγοραζετε τη σοσιαλιστική έκφραση

σοσιαλιστική έκφραση ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Έσωτερικό 24 φύλλα 2000 μίλς
Έξωτερικό 24 φύλλα 2500 μίλς
Τιμή φύλλου 50 μίλς.
Οι επιταγές στο λογαριασμό 4572 Λαϊκή Τράπεζα Κύπρου Λευκωσία.

Η Σοσιαλιστική Έκφραση θα διατείνεται στα Γραφεία της Σοσιαλιστικής Νεολαίας ΕΔΕΝ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου 23 Λευκωσία ή για συνδρομές Τ.Κ. 1064 Λευκωσία.